

Τι κάνουμε αν δούμε ένα φίδι: Ποια είναι επικίνδυνα, πώς αντιμετωπίζουμε το τσίμπημα;

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#) / [Κοινωνιολογικά \(κοινωνική πρόνοια & οικογενειακά θέματα\)](#)
[/ Υγεία και ιατρικά θέματα](#)

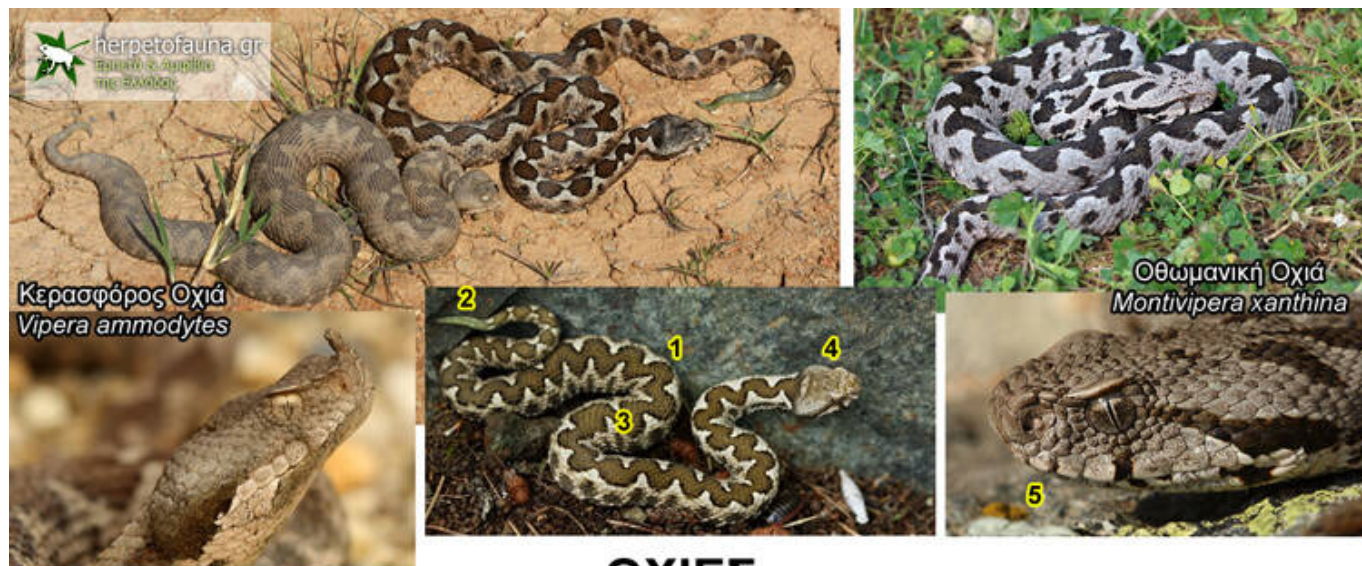
Την επανεμφάνισή τους για το φετινό καλοκαίρι άρχισαν να κάνουν από τις πρώτες εβδομάδες του Μαΐου τα φίδια στη χώρα μας, προκαλώντας φόβο στους πολίτες. Το «ξύπνημά» τους το διαπιστώνουν κυρίως όσοι ζουν στην ύπαιθρο, αλλά και κάτοικοι ορισμένων αστικών περιοχών, όπου ήδη έχουν γίνει αναφορές για παρουσία φιδιών σε ανοικτούς χώρους αλλά ακόμη και σε... αυτοκίνητα.

Μπορεί το lockdown που επιβλήθηκε λόγω του κορονοϊού να επηρέασε το «ξύπνημα» των ερπετών; Τι πρέπει να κάνουμε εάν έρθουμε αντιμέτωποι με ένα ή περισσότερα φίδια; Μπορούμε να αποφύγουμε το τσίμπημά τους; Είναι όλα επικίνδυνα ή υπάρχουν και ακίνδυνα είδη; Απαντήσεις σε αυτά αλλά και σε άλλα πολλά ερωτήματα δίνει μιλώντας στο newsbeast.gr ο ερπετολόγος και μέλος της Ελληνικής Ερπετολογικής Εταιρείας, Πέτρος Λυμπεράκης.

Όπως επισημαίνει έχει γίνει μεγάλος ντόρος σχετικά με την αύξηση των περιστατικών με φίδια το τελευταίο διάστημα και υπάρχουν αναφορές πως η εμφάνισή τους επηρεάστηκε από την μη κυκλοφορία πολιτών λόγω lockdown. Κάτι τέτοιο όμως όπως ξεκαθάρισε είναι σχεδόν αδύνατο καθώς τα φίδια και γενικότερα τα ερπετά επηρεάζονται από τις αγροτικές εργασίες. «Οι αγροτικές

εργασίες συνεχίστηκαν κανονικά την περίοδο του lockdown, οπότε δεν μπορούμε να πούμε πως τα φίδια βρήκαν την ευκαιρία να "κυκλοφορήσουν" πιο άνετα» εξηγεί και τονίζει πως η εμφάνισή τους επηρεάστηκε κατά κύριο λόγο από την αύξηση της θερμοκρασίας που έγινε αρκετά απότομα.

ΟΧΙΕΣ

1. Κοντόχοντρο σώμα
2. Κοντή ουρά που στενεύει απότομα
3. Χοντρό ζιγκ-ζακ κατά μήκος της ράχης (καφέ ή μαύρο)*
4. Πολύ πλατύ κεφάλι με έντονα/φουσκωμένα "μάγουλα"
5. Κατακόρυφη κόρη ματιού την ημέρα, σαν της γάτας

* Υπάρχουν 5 διαφορετικά είδη οχιάς στην Ελλάδα που ζουν σε διαφορετικές περιοχές. Η Κερασφόρος Οχιά, η Οθωμανική Οχιά και η Νανόχεντρα φέρουν ζιγκ-ζακ κατά μήκος της ράχης, ενώ η Οχιά της Μήλου και ο Αστρίτης έχουν διαφορετικά σχέδια. Παρ' όλα αυτά έχουν όλα τα υπόλοιπα χαρακτηριστικά μιας οχιάς (1, 2, 4 και 5). Θα τα συναντήσετε σε συγκεκριμένα μόνο μέρη της Ελλάδας. Ενημερωθείτε για τη διαφορετική εξάπλωση και δείτε φωτογραφίες κάθε είδους στο www.herpetofauna.gr.

1. Στενό κεφάλι
2. Μακρόστενο σώμα*
3. Μακριά και λεπτή ουρά**

Τα ακίνδυνα φίδια μπορεί να είναι:

- α) μονόχρωμα
 - β) με πιτσιλιές, κηλίδες ή βούλες
 - γ) με ευθείες γραμμές
- αλλά όχι με ζιγκ-ζακ κατά μήκος όλης της ράχης

* Ο Έρυξ έχει κοντόχοντρο σώμα και κολοβή ουρά όμως έχει πολύ στενό κεφάλι και σχέδια σαν παραλλαγή.
 ** Το Αγιόφιδο έχει κατακόρυφη κόρη ματιού, όμως έχει μακρόστενο σώμα με μακριά, λεπτή ουρά και κηλίδες.

ΑΚΙΝΔΥΝΑ ΦΙΔΙΑ

«Κάθε χρόνο τέτοια εποχή κυρίως από τον Απρίλιο μέχρι τον Μάιο, τα φίδια

δραστηριοποιούνται έντονα για αναζήτηση τροφής και για λόγους αναπαραγωγής. Έτσι μπορεί να τα δει κανείς ακόμη και σε αστικές περιοχές» σημειώνει ο Έλληνας ερπετολόγος.

- Υπάρχουν επικίνδυνα αλλά και ακίνδυνα ερπετά στη χώρα μας;

Στην Ελλάδα ζουν περίπου 70 είδη ερπετών. Από αυτά μόνο τα 7 φέρουν δηλητήριο και όλα τους είναι είδη φιδιών. Τα πέντε εξ αυτών ανήκουν στην οικογένεια των Εχιδνιδών (οχιές) και είναι σωληνόγλυφα με σχετικά ισχυρό δηλητήριο. Τα υπόλοιπα ανήκουν στην οικογένεια των Κολουβρίδων και είναι οπισθόφλυφα με ασθενές δηλητήριο, ακίνδυνα δηλαδή για τον άνθρωπο. Στη χώρα μας υπάρχουν 23 διαφορετικά είδη φιδιών. Τα φίδια της οικογένειας των Εχιδνιδών δεν βρίσκονται όλα μαζί στο ίδιο μέρος αλλά έχουν διαφορετική εξάπλωση ανά την ελληνική επικράτεια και είναι τα εξής: οχιά - *vipera ammodytes*, οθωμανική οχιά - *montivipera xanthina*, οχιά της Μήλου - *macrovipera schweizeri*, αστρίτης - *vipera berus* και η οχιά της Πίνδου (νανόχεντρα - *vipera graeca*). Οι δηλητηριώδεις Κολουβρίδες είναι μόνο ο σαπίτης - *malpolon insignitus* και το αγιόφιδιο - *telescopus fallax*. Αρκετές πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο hespetofauna.gr που υπάρχει και ο παρακάτω μίνι οδηγός αναγνώρισης των επικίνδυνων και μη φιδιών.

- Τι πρέπει να κάνουμε εάν δούμε ένα φίδι;

Στις περισσότερες περιπτώσεις δεν θα το δούμε μπροστά μας γιατί και αυτά προσπαθούν να μας αποφύγουν. Αισθάνονται τα βήματά μας και δεν θέλουν συναντήσεις καθώς μας φοβούνται. Εάν τύχει και το δούμε, επειδή ο μέσος άνθρωπος δεν είναι σε θέση να ξεχωρίσει εάν είναι επικίνδυνο ή ακίνδυνο, καλό θα ήταν να το παραμερίσουμε. Εάν φύγουμε δεν υπάρχει περίπτωση να μας κυνηγήσει. Εάν το στριμώξουμε κάπου και αντιληφθεί πως δεν μπορεί να φύγει από τον φόβο του θα μας επιτεθεί. Υπάρχουν βέβαια και ατυχίες. Μπορεί να βάλουμε το χέρι μας κάπου που δεν γνωρίζουμε πως είναι ένα φίδι και να μας δαγκώσει. Κάθε χρόνο καταγράφονται περίπου 10 δαγκώματα από επικίνδυνα φίδια, κυρίως οχιές.

- Εάν μας τσιμπήσει; Πώς πρέπει να συμπεριφερθούμε;

Πρέπει να γνωρίζουμε πως το τσίμπημα δεν είναι θανατηφόρο. Εάν μας δαγκώσει ένα φίδι δεν κάνουμε τίποτα από αυτά που έχουμε ακούσει, για παράδειγμα δεν προσπαθούμε να σκίσουμε το δέρμα και να ρουφήξουμε το δηλητήριο από την

πληγή και να το φτύσουμε. Σπεύδουμε απευθείας στο νοσοκομείο όπου θα μας χορηγηθεί το αντίδοτο. Δεν πρέπει να πανικοβληθούμε. Αφαιρούμε το όποιο αντικείμενο ή ύφασμα μπορεί να σφίγγει το σημείο όπου έχει γίνει το τσίμπημα. Κρατάμε επίσης την περιοχή όσο πιο ακίνητη γίνεται καθώς με την ακινησία του δαγκωμένου μέλους καθυστερούμε την εξέλιξη των συμπτωμάτων. Δεν δένουμε το δαγκωμένο μέλος. Δεν πρέπει να εμποδιστεί η κυκλοφορία του αίματος γιατί κινδυνεύουμε να δημιουργηθούν θρόμβοι ή ακόμη και νέκρωση του άκρου. Η εξάπλωση του δηλητηρίου γίνεται κυρίως μέσω της λέμφου επομένως η σφιχτή επίδεση που θα σταματούσε την κυκλοφορία του αίματος είναι ανώφελη.

- Μπορούμε να κάνουμε κάτι ώστε να κρατήσουμε τα φίδια μακριά από το σπίτι μας κυρίως εάν αυτό είναι στην ύπαιθρο;

Υπάρχουν πολλά που ακούγονται για αυτό το ερώτημα. Για παράδειγμα πολλοί λένε πως μπορούμε να ρίξουμε θειάφι. Το θειάφι όμως έχει πολύ ενοχλητική οσμή, είναι αρκετά τοξικό και χωρίς κανένα αποδεδειγμένο αποτέλεσμα στην απώθηση φιδιών. Επίσης λένε πως βοηθάει το πετρέλαιο ή να ναφθαλίνη που είναι επίσης τοξικά και επικίνδυνα υλικά, μπορεί να προκαλέσουν καταστροφή στο περιβάλλον αλλά και βλάβες στο άτομο που θα τα χρησιμοποιήσει. Αυτό που πρέπει να σκεφτούμε είναι όχι πώς θα απωθήσουμε τα φίδια αλλά τι πρέπει να κάνουμε ώστε να μην τα φέρουμε κοντά μας. Τα φίδια αναζητούν περιβάλλον δροσερό σαν κρυψώνα. Βγάζουμε, λοιπόν τις μεγάλες πέτρες από τον κήπο μας και τα ξύλα. Κόβουμε τα ψηλά χόρτα, κλαδεύουμε τις βάσεις των πυκνών θάμνων και φράζουμε όλες τις σχισμές και τις τρύπες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως καταφύγιο τους.

Επίσης για να μην προσελκύσουμε γενικά τα τρωκτικά (ποντίκια, αρουραίους) αλλά και τα αρθρόποδα (γρύλους, ακρίδες κτλ) αποφεύγουμε να αφήνουμε εκτεθειμένες τροφές και αποφεύγουμε το φύτεμα καρποφόρων δέντρων που μπορεί να αποτελέσουν τροφή τους. Χρησιμοποιούμε επίσης απωθητικά οικολογικά ώστε να μην βλάψουμε το περιβάλλον και την υγεία μας.

- Ποιος είναι ο μεγαλύτερος μύθος που υπάρχει σχετικά με τα φίδια;

Υπάρχουν πολλοί. Έχουν σαν ζώα τη χειρότερη φήμη ενώ η όψη τους ενισχύει τις άσχημες απόψεις και τον φόβο που εγείρεται όταν κάποιος τα συναντήσει. Τα φίδια πιστεύουμε πως θα μας επιτεθούν αλλά κάνουμε λάθος. Δεν μπορούν να επιτεθούν σε οτιδήποτε δεν αποτελεί για αυτά τροφή πόσο μάλλον στον άνθρωπο που τον φοβούνται. Η πρώτη τους αντίδραση είναι να απομακρυνθούν από αυτόν που θεωρούν θηρευτή τους. Είναι πολύ ωφέλημα ζώα και παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στην ισορροπία του οικοσυστήματος.

Πηγή: newsbeast.gr